

★ ఆచార్య చీకటిల్లు ★

రచన.

మంజుశ్రీ

ఇది రథ అనుకుంటే దీన్ని చాలా రకాలుగా మొదలెట్టవచ్చు. రథ రాదనుకుంటే యిబ్బంది లేదు. ఇది కథే అనుకరణపోతే ఏదీ కాదు. ఏదో వాటి కాకపోతుందా - కాబట్టి రథేను అని చెప్పాలని వాడు నా పుద్దేశం.

మా తాత చిన్నప్పటినుండి గునిగారాచార్యులు ముఖ్యంగానూ, పగలు చూడాలెప్పుడైనానూ భాగవతంలో పద్యాలు చదువుంటూ వుండేవాడు. ఆ రోజుల్లో ఆయనగారి ఆనందం యేమిటో అలా రోజూ ఆచరించిన ఏదామే అలా చదవటంలో నాకు ఆర్కయ్యేది కాదు; కాని అది ఆనందించాడని, దుఃఖ భావననుండి విముక్తి కోసంగా వచుతున్న శ్రమ అనీ కొద్దిగా పెద్దవాడైన తరువాత గ్రహించాను. 'అచ్చపు జీకటింబడి. . .' అన్న పద్యం వినీ వినీ నాకు ఇవాళకూడా అలానే గుర్తుండిపోయింది. ఇది వార రకమైన మొదలు.

మరి - స్టేషన్లో సుందరి కన్పించింది ఈ సుందరి యెవరని మీరు అడగవద్దు. అలా అడిగినా నేను చెప్పను. అసలు సుందరి పేరు పుట్టి సుందరి కాదు, ఇంక నాలుగక్షరాలు కూడా కలిస్తే కాని సుందరి కాదు. కాని ఆ నాలుగక్షరాలూ నేను చెప్పను. ఒకవేళ సుందరి దీన్ని చదువుకుంటే అమాంఠం గిర్లవడిపోవచ్చు. ఒకరు నా కోసం ఇంతగా తపించి పోతున్నాడు కదా, ఇంతగా జీవితంలో అరుచి తెచ్చుకున్నాడు కదా, అని.

మనను గురించి యెవరో హృదయంలో ఆకాశమంత వెలితి భావిస్తున్నారనీ, చిమ్మ చీకటిలో నట్ల నడి నమదగ్గిలో మునిగి పోతున్నప్పుడు అనుభవించేంత నిర్వేదాన్ని మనను తలుచుకుని ఇంకోరు పొందుతున్నా

రని, తెలిస్తే, అవరలి క్షణమైన నిశ్చయ జాలీ సానుభూతి కలిగి వ్యవహరిస్తే. వార రకమైన ఆనందం తలపోలేదు ఎక్కడో వీరిటి రాత్రుల్లో సునందం పేరుంచే వాళ్లు పున్నారనీ, సునందులను అంత దాహ పడేవాళ్లు అన్నారనీ, తెలిసికున్నప్పుడు వాటి కన్నీటి, అది వాక ర మైన అంశం కరణ పక్కాత్తి ముందరి వాడా అలానే భావించవచ్చునుకదా; మరి అలు నా ముందరి నన్ను గుర్తించుటగా ముందుకు సాగింది. రసూ, ఇద్దరు పిల్లలూ, తన పిల్లల తండ్రి, సినిమాకు వెళుతున్నారల అంది స్టేషన్ అంటే వెలుబంది దిగారని కాదు. సికింద్రాబాద్ స్టేషన్లో స్టేషన్ కెదురుగా బస్సులు నిలుస్తాయి. అక్కడ నాకు కనపడింది, నేను యెంత ఆప్యాయంగా, అభిమానంగా సుందరి వేపు చూశానో, నా వేపు మిదుకు మిదుకూ మాత్రా పంగా చూసింది. ముందు కనలిపోయింది. మరి, పిల్లలూ, వాళ్ల కండ్లీ వున్నారయె. రేకపోతే, అక్కడే చెప్పలో రహస్యం చెప్పుకున్నట్లుగా వలకరించుకనే వాళ్లం కాదూ. 'ఎన్నాళ్లకరనపడ్డావు నా ప్రాణమా' అని.

ఇదిచూచా ఇంకో రకమైన ప్రారంభం. ఇకపోలే, ప్రతి మనషీ జీవితంలో కొన్ని పెళ్ళిళ్లూ, కొన్ని చావులూ విడిగా చూడవలసి వుంటుందని నాది వాక సిద్ధాంతం వుంది. ఈ రెండూ తప్ప జీవితంలో చెప్పకోదగ్గ సంఘటనలు యేవీ వుండవని తాత్పర్యం. అర్థంకూడా, ఒకానొక పెళ్ళిలో కాబోయి, ఆ పిల్ల నాకు చుట్టాలమ్మాయి దగ్గరది.

మరి - బృందావనంలో గోపికలు కృష్ణుణ్ణి అలా చూసి వుంటారు. కళ్ళలో ప్రాణాలు వెట్టుకుని అలా చూసినట్లు

గుర్తు. మనిషిలో స్వార్థమూ, అమాంశారమూ, దర్పమూ, యెక్కువ పాళ్లలోనే వుంటాయని నాకు తరువాత తెలిసింది. తరువాత దాని పెళ్ళి నేను పోలేదు. ఎప్పుడైనా ఇప్పుడది కావాలని పిస్తుంటుంది నాకు. ఇది చూచా వార రకమైన మొదలే యీ రథమే ఇర.

లక్ష్మీ అంటుంది. ఈ ప్రపంచంలో ముఖపడుతున్న వాళ్లు యెవరూ లేరని, అందరూ నటిస్తున్నారని. నాకు కోపం కాలపోయినా, లక్ష్మీ చెప్పింది నాకు చెప్పదు. నేను చిన్నతనం నుంచీ యిన్ని పుస్తకాలు చదివాను. అందులోని పాత్రలు లాగా జీవిద్దామని అనుచున్నాను. మనుషులంలా ఇలా దొంగ బర్జునులు బర్జరకటం నాకు దొడ్డిగా ఇష్టంలేదు. నేను దాగా చిన్నతనంలో వుండగా చెబుపు కట్టపెని పాల్కులో సంజె చీకటి పడుతుండగా వొడ్డున చూచుని నీళ్లలో పాదాలు తడుపుకుంటూ, వాక మగవాడూ వాక అడవి చూచుని కబుర్లు చెప్పకుంటూ అలబోకగా నవ్వుకనేవారు. వాళ్లకో పాపాయి వున్నాడు. వాడు మధ్య మధ్య యీమె వాళ్ళో నుంచి అతని వాళ్ళోకి, అతని వాళ్ళో నుంచి యీమె వాళ్ళోకి పస్తూ పోతూ వుండేవాడు. వాళ్లను చూస్తే అంత చిన్నతనంలోనే నాకు ముచ్చటగా వుండేది. ఆ విషయం ఇప్పుడు లక్ష్మీలే చెపితే అంటుండేమో. అన్నీ వాట్టిది. ఆప్పుడు నుపు చిన్నవాడివని చెప్పావు కదా. అందుకే నీకు తెలిసుండదు." అతడు వారం రోజులకోసారి ఇంటికి వస్తుండేవాడు. ఆమె ఉద్యోగం చేస్తూ వుండేది, కదూ." అంటుంది లక్ష్మీ.

నే నంటాను. "లక్ష్మీ జీవితంలో నీకు చాలా అన్యాయం జరిగింది, ఇందుకు

కార్య కారణాలు నేను చెప్పలేను. అందు కని ప్రపంచంలో నిజమైన ప్రేమ, నిజమైన అభిమానమూ, నిజమైన జీవితం, వుంటాయని నీవు నమ్మువు. నిన్ను నుపు నమ్మించుకో లేవు”

లక్ష్మి అంటుంది. “నువు చాలా చిన్న పిల్లవాడివిమ్మా! నీకు తెలీదు. ఎప్పటికో తెలియకపోతుంది. నిజమైన ప్రేమ, ప్రపంచంలో వుండదని నేననను, ఒకా చారణకు నేను నిజంగా నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను ననుకో, ఏం లాభం! కృత యుగంలో దేవయాని ప్రేమ కథా నీకు తెలీయదూ. ఆప్పటి నుంచీ ఇంతే.” “లక్ష్మి, నువు అందమైన దానివి, సుందరి దానివి, ఏమిటి నీకి ఆసంకృప్తి. ఎందుకు నీకు దుఃఖం?” అని నేను అడిగితే యేం చెబుతుంది. ఎక్కడలచుకున్న రైలుకథ చెబుతుంది. అదిట. మనం స్టేషన్లో యెంతసేపు కాచుకుని వున్నారాడు. అదవా వచ్చినా మనముం దే వెళ్ళిపోతుంది. ఎందుకు యెక్కలేమో మరి!

నేనంటాను. “నాకు చెప్పు. నిజంగా చెప్పు. మనం యేరైలు యెక్కనా, ఇలాగే ఆనుకుంటామేమో!”

లక్ష్మి అంటుంది. “అది యేమీ కాదు ఇది సృష్టియొక్క లక్షణం. అయితే కొంతమంది మనుషులకు బాధా తెలీయదూ అనందమూ తెలీదు. వాళ్లు హాయిగానే వుంటారేమో! ఓడిపోయి రాజీ వడటం కష్టం కదమ్మా. ఏం లేకపోయినా బ్రతుకవచ్చు. కాని మనం పొందింది యేదో, అది మనకు ఆస్సలు ఇష్టంలేని రైలే కష్టం.” లక్ష్మి నిన్ను నేను ప్రేమించానా! ఎక్కడో నన్నాయి వివస్టోంది. ఎక్కడలచుకున్న రైలు ఎప్పుడో వెళ్ళిపోయింది.

ఇది ఇంకో రకమైన మొదలు.

ఇన్ని రకాలుగా యీ కథ మొదలెట్ట గలిగి నప్పటికీ, దీనికి ముగింపు మాత్రం ఇన్ని రకాలుగా వుండదు, ఒకే వొక్క విధంగా వుంటుంది.

తాతయ్య చచ్చిపోయాడు. మరి యీ చీకట్లోంచి వెలుగు కనవడిందో లేదో; ఎవరికి తెలీదు కదా! సుందరికి మూడో నారి కూడా మగపిల్లవాడే పుట్టినట్లు అప్పు దెప్పడో నాకు వోసారి కలవచ్చింది.

మూడో రకంగా చెప్పడానికి మొదలెట్టిన కథలోని పాత్ర యొక్క ధర్త నాకంటే బావుండ కూడదని నా కప్పు డప్పుడు అనిపిస్తూ వుంటుంది. ఎందు కంటే- ఏం చెప్పను. ఏమిదో మరి.

లక్ష్మి యివాళ కూడా యెప్పుడేనా కనవడతూ వుంటుంది. అంటుందీ, వస్వ టం అలవాడైందిట.

నా కనిపిస్తుంటుంది యిక్కు వాకిళ్ల యీ మనుషులూ, యీ ప్రేమలూ, యివన్నీ యేమిటని, ఆలయానికి పోతాము, మనీ దుకు పోతాము, చర్చికి పోతాము! ఎందుకు? ఎదో భయం. ఏదో ఆ సంకృప్తి అది పోగొట్టుకునేందుకు ఏదో ఆశ. అది ఫలించేదుకు యిక్కడ యేముంది? ఈ కార్టూ, బంగాళాలు యివన్నీ యెందుకు. మనుషులకు యేం కావాలి. ఒక్కొక్కరికి యింక అలిశయం దేనికి. వందేళ్ల పెద్ద కల తరవార యెప్పుడో మెళుకువ రాదా, ఓద్యోగం చేస్తుంటే ఆఫీసర్ మనముందు గర్వం వెళ్లతోస్తాడు. డబ్బున్నవాడికి అతిశయం. మనుషులకి తోటి మనుషులని చూస్తే కర్తవ్యం. దుఃఖమన్నది తుదీ మొదలు లేకుండా ప్రపంచాన్ని ఆకృమించు కుని వుంది. దుఃఖా భానమే సుఖమవి అప్పుడప్పుడు అనుకుంటూ వుంటాము.

యిదంతా యేమిటి.
నచికేతు డడిగిన ప్రశ్న.
చీకటి.
భయం.
కామం.
అందానికి నిర్వచనం యేమిటి?
ఎవరు యెవరికి యేమవుతారు?

తనకు నిజంగా కావలసింది యేమిటో యెవరైనా యెక్కడైనా చెప్ప గలరా. మంచి మనిషి అంటే యెటువంటివాడు.

ఆత్మ యెలా వుంటుందో. మనిషిలో ఆలోచించేది యెవరో! కామే జననీ, కోమే రా తః” “which is only living can only die...” “అవి దిత గత యామా...” వెన్నెల. మగవాడూ అడదీ ముద్దు పెట్టుకుంటారు.

“మాంగల్యం తంతునానీనా మిమ జీవన హేతునా....” “నాలి చరామి... మనుష్యులు యేంకప్పు లేకుండానే శిక్షింప బడతారు. పెళ్ళాన్ని మెగుడు పుట్టి పుక్కినికీ యేదిపిస్తాడు. దేవ గస్త్రేయ పూలు బావుంటాయి. చిన్న పిల్లల చిరు నవ్వుని వెన్నెలలో పోలుస్తారు. వాళ్ళే పెద్ద వాల్చై కోరలూ, గోళ్ల పెండుకుంటారు. మనిషులని గాయబరచడానికి, చీల్చడానికి. “chil is the father of the Man” “సర్వం త్యక్తాస్య స్వస్మ విచారః” మునలివాళ్లు. ఎప్పుడో రాత్రిలోకపు తలుపులు తెలుస్తారుట. ఏకా కిసం, వరవళం, చకితం మాం, దయాళో” మనదేసీ కరావలంబం” ప్రేమించాలను కున్న వాళ్లకు అపరల వాళ్లు అందంగా కనవడతారు కదూ. చీకటిలో చిన్న దీపం వెలిగించినట్లు, ఎప్పుడేనా దొర మంచి మనిషి మంచి ఆలోచన చెప్పుతాడు చాలా మందికి జీవితం “అందేందూ దయముల”

నరే.. ఇదీ వరన.
శ్రీశల నోకుల పాల బుగ్గలూ....
తండ్రి నందిటూ, చల్లి కౌగిటూ.... నా వననే జన్మించేనే మోకాముల ముగ్గు బుట్ట వంటితలా, ముడుతలుబారిన దేహం వాసాంసి జీర్ణాని నయా విధాని....
ఇంతే ...
ఈ కథకు ముగింపు....
నా మట్టూ మనుషులు, నేను బ్రతుకు తున్నాను.